

Załącznik nr I.8a do Standardów opieki nad dziećmi do lat 3
w Niepublicznym Żłobku Nibylandia w Gorzowie Wlkp.

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka (wiek: od 6 do 12 miesiąca)

Imię i nazwisko dziecka

Termin obserwacji 1: Termin obserwacji 2:

Wiek dziecka (miesiące) Wiek dziecka (miesiące)

Obszar rozwojowy	Charakterystyka nabytych umiejętności	OBSERWACJA 1		OBSERWACJA 2	
		Posiada/nie posiada umiejętności		Posiada/nie posiada umiejętności	
		TAK	NIE	TAK	NIE
Motoryczny	Siedzi bez podparcia				
	Pełza				
	Turla się				
	Raczkuje				
	Samodzielnie utrzymuje pozycję pionową				
	Podejmuje próbę samodzielnego chodzenia				
	Sięga po przedmioty będące w ruchu				
	Przekłada przedmioty z ręki do ręki				
	Występuje chwyt szczypcowy				
	Trzyma kubek				
	Pije z kubka				
	Wkłada przedmioty do kubków, pudełek				
	Manipuluje przedmiotami				
	Posługuje się łyżką				

Społeczno- emocjonalny	Rozpoznaje osoby				
	Z niepokojem reaguje na osoby obce				
	Naśladuje osoby dorosłe lub rówieśników				
	Reaguje płaczem na głośny, nieznaną dźwięk				
	Przytula się w sytuacji wyczuwanego zagrożenia				
Zabawa	Interesuje się obiektami zewnętrznymi				
	Podąża wzrokiem za zabawką				
	Posiada umiejętność koordynacji oko-ręka				
	Naśladuje ruchy dorosłego				
	Podejmuje proste zabawy z pokazywaniem				
	Staje się świadome do czego służą przedmioty codziennego użytku				
Samodzielność	Otwiera usta na widok jedzenia				
	Karmione łyżeczką je dobrze				
	Potrafi zjeść samodzielnie np. herbatnik, jabłko czy ciastko - trzymając je w ręce				
	Zaczyna siedzieć na nocniku				
	Wysadzane w porę załatwia się do nocnika				
	Umie siedzieć stabilnie w specjalnych krzeselkach, np. na jadalni				
	Pije z kubeczka trzymanego przez dorosłego				
	Potrafi współdziałać podczas ubierania i rozbierania				
Poznawczo - sensoryczny	Reaguje na zmiany otoczenia czy personelu				
	Ogląda się w lustrze, wyciąga rękę do odbicia				
	Śledzi wzrokiem upadające przedmioty				
	Szuka schowanej zabawki				
	Interesuje się przedmiotami, bada je wszystkimi zmysłami				
	Reaguje na znaczenie słowa - np. szuka wzrokiem nazywanych osób lub przedmiotów				
	Odnajduje zabawkę za przeszkodami				
	Rozumie zakaz				
	Zamyka i otwiera pudełka				
	Ogląda części składowe zabawek				

	Rzuca przedmiotami				
	Skupia uwagę na 5 minut				
Mowa	Gaworzenie				
	Powtarzanie i naśladowanie dźwięków				
	Pojawiają się ciągi sylab, np. babababa, dadadada, memememe				
	Zabawa dźwiękami - wytwarza niemal wszystkie samogłoski i sporo spółgłosek, najczęściej są to: p, b, m, n, t, d, ł				
	Naśladuje intonację, melodię, tempo języka				
	Reaguje na swoje imię				
	Rozumie proste polecenia (np. kosi - kosi, daj, weź)				
	Wskazuje palcem				
	Mówi kilka słów				

Podpis osoby prowadzącej obserwację

.....

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka (wiek: od 12 do 18 miesiąca)

Imię i nazwisko dziecka

Termin obserwacji 1: Termin obserwacji 2:

Wiek dziecka (miesiące) Wiek dziecka (miesiące)

Obszar rozwojowy	Charakterystyka nabytych umiejętności	OBSERWACJA 1		OBSERWACJA 2	
		Posiada/nie posiada umiejętności		Posiada/nie posiada umiejętności	
		TAK	NIE	TAK	NIE
Motoryczny	Samodzielnie stoi				
	Samodzielnie chodzi				
	Pochyliła się i podnosi coś, nie podpierając się				
	Występuje chwyt pęsetowy (opuszkami palców, przeciwstawiając kciuk				
	Posługuje się łyżką				
	Ciągnie zabawkę za sznurek				
	Przewraca strony w książce				
	Rysuje na kartce kropki albo krótkie kreski				
	Pokazuje coś palcem				
Społeczno- emocjonalny	Okazuje sympatię osobie, którą akceptuje				
	Okazuje niechęć do osoby, którą mniej akceptuje				
	Pozytywnie reaguje na pochwałę				
	Imituje gesty, na przykład klaskanie w dłonie albo „pa-pa”				
	Przytula lalkę albo maskotkę				
	Pomaga w sprzątanu zabawek				
Zabawa	Interesuje się obiektami zewnętrznymi				
	Podąża wzrokiem za zabawką				

	Posiada umiejętność koordynacji oko-ręka				
	Naśladuje ruchy dorosłego				
	Podejmuje proste zabawy z pokazywaniem				
	Staje się świadome do czego służą przedmioty codziennego użytku				
Samodzielność	Sygnalizuje, gdy wypróżni się lub gdy jest zanieczyszczone				
	Uczestniczy czynnie w ubieraniu i rozbieraniu				
	Czy reaguje na dotyk (sprawdzanie poprawności mechanizmów obronnych - np. podnoszenia z fotelika czy łóżeczka)				
Poznawczo - sensoryczny	Reaguje na obrazki w książce				
	Rozpoznaje i nazywa przedmioty na obrazku				
	Obserwuje co się dzieje za oknem				
	Okazuje przywiązanie osobie, która się nim zajmuje				
	Rozumie zakazy i podporządkowuje się nim				
	Przypomina sobie o przedmiotach (np., zabawkach) po dłuższej chwili, tj. np. 10 minut				
	Wskazuje części ciała				
	Kaprysi, gdy mu się coś nie podoba				
	Naśladuje proste czynności dorosłych - kołysze lalką czy karmi				
Mowa	Mówi kilka słów				
	Mówi kilkanaście słów				
	Naśladuje głosy zwierząt				
	Pokazuje palcem to, o co prosi				
	Wyraża żądanie/prośbę gestem lub słowem				
	Mówi dużą ilość wyrazów dźwiękonaśladowczych, np. hau, miau, mee, bee				
	Upraszcza słowa, przestawia kolejność sylab, zniekształca wyrazy pod względem brzmieniowym Często wypowiada tylko początki słów, np. da (daj), pi (pić) a spółgłoski są zmiękczone - śama (sama)				
	Utożsamia wyraz z konkretnym przedmiotem, np. lala to konkretna zabawka				
	Odnosi dane słowo do całej kategorii rzeczy, np. hau-hau to każde zwierzę, które ma cztery nogi				

Podpis osoby prowadzącej obserwację

.....

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka (wiek: od 18 do 24 miesiąca)

Imię i nazwisko dziecka

Termin obserwacji 1: Termin obserwacji 2:

Wiek dziecka (miesiące) Wiek dziecka (miesiące)

Obszar rozwojowy	Charakterystyka nabytych umiejętności	OBSERWACJA 1		OBSERWACJA 2	
		Posiada/nie posiada		Posiada/nie posiada	
		TAK	NIE	TAK	NIE
Motoryczny	Pokonuje przeszkody				
	Wspina się				
	Wchodzi po schodach krokiem dostawnym				
	W pozycji stojącej kopie piłkę, nie przytrzymując się				
	Rzuca piłką				
	Toczy piłkę				
	Dopasowuje klocki do odpowiednich kształtów				
	Rysuje kreski z zaokrąglonymi kątami tam i z powrotem				
	Buduje i konstruuje przy użyciu różnych przedmiotów				
Spoleczno- emocjonalny	Wykazuje zainteresowanie rówieśnikami				
	Bawi się równolegle w grupie innych dzieci				
	Jest uśmiechnięte, gdy wykona poprawnie jakąś czynność				
	Reaguje mimiką, by pokazać, że: „cieszę się”, „jestem zły”, „jestem smutny” adekwatnie do sytuacji				
	Pomaga przy sprzątaniu zabawek				
Zabawa	Podejmuje próby „gry” na instrumentach				
	Manipuluje zabawkami oraz przedmiotami codziennego użytku				
Samodzielność	Zgłasza potrzeby fizjologiczne				
	Prosi o picie i jedzenie				
	Je łyżką w sposób zaawansowany, bez brudzenia				
	Samodzielnie zakłada rajstopy/getry/spodenki				
	Pilnuje swojej własności, wie co do kogo należy, przestrzega				

	podziału na zabawki swoje i cudze podczas zabawy wspólnej				
	Pomaga dorosłym w codziennych czynnościach (np. sprząta zabawki)				
	Myje samodzielnie ręce pod nadzorem opiekunki				
Poznawczo - sensoryczny	Wyraża emocje, zmienia ton i barwę głosu gdy nie potrafi wyrazić słowami swojego życzenia				
	Reaguje na zaczepianie ze strony innych dzieci				
	Zaczepia inne dzieci				
	Wskazuje na szczegóły, np. na obrazku lalki części ciała				
	Skupia uwagę na około 10 minut				
	Bawi się wśród dzieci (bez współdziałania)				
	Reaguje pozytywnie na czułość				
	Naśladuje w zabawie proste czynności				
	Widać większą dojrzałość emocjonalną w porównaniu do wcześniejszych okresów (np. reakcje na tę samą sytuację są krótsze/rzadsza)				
	Mowa	Używa kilkadziesiąt słów			
Używa kilkaset słów (ok. 300)					
Łączy w wypowiedziach słowa					
Zmiękcza spółgłoski (np. żupa zamiast zupa)					
Żąda od innych osób poprawnego wymawiania głosek, których dziecko samo nie jest jeszcze w stanie dobrze realizować, np. nie mówi się lyba tylko lya					
Nie mówi wyraźnych końcówek w wymawianych wyrazach i je upraszcza					

Podpis osoby prowadzącej obserwację

.....

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka (wiek: od 24 do 30 miesiąca)

Imię i nazwisko dziecka

Termin obserwacji 1: Termin obserwacji 2:

Wiek dziecka (miesiące) Wiek dziecka (miesiące)

Obszar rozwojowy	Charakterystyka nabytych umiejętności	OBSERWACJA 1		OBSERWACJA 2	
		Posiada/nie posiada		Posiada/nie posiada	
		TAK	NIE	TAK	NIE
Motoryczny	Wchodzi po schodach samodzielnie, krokiem naprzemiennym				
	Pełne opanowanie biegu				
	Podskakuje obunóż				
	Stoi na palcach				
	Buduje pociąg z min. pięciu klocków				
	Odkręca pokrywki				
	Rzuca i łapie przedmioty				
	Trafia przedmiotem do celu				
Społeczno-emocjonalny	Nawiązuje kontakt z rówieśnikami				
	Spontanicznie troszczy się o lalkę lub maskotkę				
	Próbuje pocieszać, gdy ktoś jest smutny				
Zabawa	Zabawy manipulacyjno-specyficzne (np. zabawa w piasku z łopatką i wiaderkiem)				
	Pojawienie się zabaw tematycznych (np. zabawa w dom, sklep, lekarza itp.)				
	Pojawienie się zabaw symbolicznych, czyli w udawanie (np. dziecko udaje, że zabawka je, chodzi czy jest chora)				
Samodzielność	Nie moczy się podczas leżakowania				
	Wkłada buty				
	Rozpina i zapina guziki				
	Chce robić rzeczy sam, mówi „ja sam/a”				
	Przestrzega, by rzeczy odbywały się wg ustalonych kolejności				
Poznawczo -	Wskazuje kilkanaście części ciała na obrazku				

sensoryczny	Powtarza kilka cyfr				
	Zapamiętuje krótki wierszyk czy fragment piosenki				
	Rozpoznaje znane drogi i miejsca i potrafi przejść je samemu, np. przejście z jadalnie do łazienki				
	Ma pojęcie liczby „jeden” (wie jakie znaczenie ma to słowo)				
	Zaczyna się włączać do zabawy z innymi dziećmi				
	Bawi się symbolicznie (np. łączy kilka czynności wobec lalki)				
	Wrażliwość na pochwały i nagany słowne				
	Występują reakcje na zachowanie innych dzieci				
Mowa	Mówi zdaniami z użyciem kilku wyrazów				
	Używa zaimka „ja”				
	Wymawia wszystkie samogłoski ustne, chociaż może niektóre zastępować				
	Prawidłowo wymawia p, b, t, d, n, ń, m, k, g				
	Używa kilkaset wyrazów (około 600)				

Podpis osoby prowadzącej obserwację

.....

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka (wiek: od 30 do 36 miesiąca)

Imię i nazwisko dziecka

Termin obserwacji 1: Termin obserwacji 2:

Wiek dziecka (miesiące) Wiek dziecka (miesiące)

Obszar rozwojowy	Charakterystyka nabytych umiejętności	OBSERWACJA 1		OBSERWACJA 2	
		Posiada/nie posiada umiejętności		Posiada/nie posiada umiejętności	
		TAK	NIE	TAK	NIE
Motoryczny	Pewnie trzyma przedmioty w czasie chodzenia				
	Rzuca, kopie, próbuje łąpać piłkę				
	Jeździ na trzykołowym rowerku				
	Można zauważyć skoordynowane ruchy: np. równoczesne				
	Sprawnie rysuje okrągłą spiralę				
	Zakręca i odkręca butelkę				
	Buduje wieżę z min. 8 klocków				
	Nawleka koraliki				
	Wydziera, zgniata papier				
	Trzyma narzędzia do rysowania między trzema palcami				
	Trzyma książeczki, obraca kartki				
Społeczno- emocjonalny	Bawi się w grupach rówieśników				
	Wskazuje znane mu osoby oraz je nazywa				
	Uczestniczy w zajęciach				
	Nazywa reakcje emocjonalne				
	Wyraża potrzeby w pierwszej osobie				
Przestrzega reguł zabawy „raz ty, raz ja”					
Zabawa	Podejmuje zabawy tematyczne z rówieśnikami (np. zabawa w dom,				
	Zabawy symboliczne, czyli w udawanie (np. dziecko udaje, że				
Samodzielność	Nie moczy się w żłobku				

	Je samodzielnie każdy posiłek, jednocześnie nie brudząc się				
	Myje ręce i buzię samodzielnie, podciąga rękawy				
	Ubiera się i rozbiera samodzielnie Sznuruje buty				
Poznawczo - sensoryczny	Nazywa czynności na obrazkach				
	Powtarza cyfry				
	Powtarza zdanie złożone z min. 6 sylab (np. kotek pije mleko)				
	Potrafi z pamięci opowiedzieć krótką historię				
	Składa obrazek podzielony na kilka części				
	Bawi się z podziałem na role				
	Dziecko umie się samo uspokoić				
	Bawi się z innymi dziećmi w kilkuosobowej grupie				
Przejawia uczucia wyższe (np. litość, współczucie, chęć niesienia					
Mowa	Zadaje wiele pytań				
	Używa około 1000 słów				
	Buduje wielowyrzowe zdania złożone podrzędnie				
	Mówi z użyciem znanych zasad gramatycznych (np. stosuje poprawny				
	Swobodnie komunikuje się z otoczeniem				
	Wymawia wszystkie samogłoski ustne, ale może zdarzyć się				
	Wymawia poprawnie: l, ł, ś, ź, ć, dź, f, w, h				

Podpis osoby prowadzącej obserwację

.....